

Nr 31.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Kloster nr 1 i Kalmar län; given Stockholms slott den 31 december 1913.

Åberopande bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgiva,

att sex till förra skvadronschefsbostället $\frac{3}{4}$ mantal Kloster nr 1 i Hvena socken av Kalmar län hörande, med I, II, III, IV, V och VI betecknade lägenheter må var för sig med i statsrådsprotokollet angivet område från egendomen upplåtas enligt kungörelsen den 17 oktober 1913 angående grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande av de i kungl. brevet till domänstyrelsen samma dag meddelade närmare bestämmelser i fråga om tillämpningen av berörda grunder.

De till ärendet hörande handlingar och kartor skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Alfred Petersson.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 31 december 1913.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve EHRENSVÄRD,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
BERG,
BERGSTRÖM,
friherre ADELSWÄRD,
PETRÉN,
STENSTRÖM,
LARSSON,
SANDSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Petersson, anförde:

Vid en år 1912 hållen uppskattningsförrättning för förnyad utarrendering från den 14 mars 1915 av förra skvadronschefsbostället $\frac{3}{4}$ mantal Kloster nr 1 med $\frac{1}{4}$ mantal Lönnekulla nr 1 i Hvena socken av Kalmar län, vilken egendom nu lämnar 2,210 kronor i årligt arrende, hava uppskattningsmännen väckt förslag om försäljning av vissa lägenheter från egendomen.

I skrivelse den 23 april 1913 har domänstyrelsen underställt det väckta förslaget Kungl. Maj:ts prövning och därvid överlämnat instrumentet över berörda förrättning och övriga till ärendet hörande handlingar, däribland två av vikarierande distriktslantmätaren Herman Lindahl år 1911—1912 kompletterade kartor över inågorna till ifrågavarande

hemman med tillhörande beskrivning jämte dels en beskrivning över alla ägorna till Kloster dels ock en beskrivning över de till försäljning föreslagna lägenheterna.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, bland annat, följande.

Av ifrågavarande arrendeegendom, som är belägen vid sjön Hulingen 4 kilometer från Hultsfreds järnvägsstation, innehåller hemmanet Kloster en sammanlagd areal av 515 hektar 75.5 ar, därav 121 hektar 64.6 ar tomt, åker och dylikt, 79 hektar 70.5 ar äng, 312 hektar 84.2 ar avrönsningsjord och 1 hektar 56.2 ar impediment.

Hemmanet Lönnekulla, som ligger ävenledes vid nämnda sjö omkring 1.5 kilometer söder om Kloster, därifrån skilt genom enskilda ägor, innehåller enligt inägo beskrivningen 43 hektar 66 ar, vartill kommer omkring 140 hektar skogsmark. Åkern till Lönnekulla är utlagd till betesmark. Husen å hemmanet äro med undantag av ladugården nedtagna och använda vid nybyggnad å andra delar av egendomen.

Uppskattningsmännen hava föreslagit, att nedannämnda å förberörda karta med röda gränslinjer utmärkta områden av hemmanet Kloster måtte från detsamma avsöndras och försäljas, nämligen:

Beteckning å kartan	Namn	Ägofigurer	Areal hektar	Saluvärde kronor	Innehavare eller sökande till upplåtelsen
<i>Bebyggda områden.</i>					
I	Klostersberg ...	1 och 2 a	0.1380	125	Änkan Ida Hultqvist
II	Åspelund	2 och 3	0.2900	250	Stenarbetaren A. P. Johansson
III	Klostersborg ...	6—12, av 16 och av 21	0.8330	800	Fanjunkaren K. Thorsell
IV	Lilla Hultenäs .	203—205, 221, av 202, av 206, av 220, av 222	0.4500	350	Änkan Lena Sofia Johansson
<i>Obebyggda områden.</i>					
V		av 17, av 18 och av 21	0.5000	300	Rättaren K. A. Andersson
VI		av 13, av 14, av 15, av 16, av 17, av 18 och av 21	0.5000	400	Arrendatorn A. E. Svensson

Fanjunkaren Thorsell har vid uppskattningsförrättningen anhållit, att, utom det område han bebyggt och nu innehade, även få köpa det så kallade Borggårdet, en utmark motsvarande ägofigurer nr 17 och 18 samt större delen av ägofiguren nr 21 om tillhoppa 17 hektar 5 ar. Denna ansökan hava uppskattningsmännen ansett sig icke kunna tillstyrka, emedan sökanden vore i aktiv tjänst och således icke, enligt

uppskattningsmännens förmenande, ägde förutsättning att jämlikt bestämmelserna i kungörelsen den 31 december 1909 själv driva ett mindre jordbruk. Då dessutom under förrättningen till uppskattningsmännens kännedom kommit, att sökandens önskan att förvärva så stort område hade sin grund i hans avsikt att sedermera själv i spekulationssyfte stycka området i tomter för försäljning, och då nämnda kungörelse ej tillkommit i dylikt syfte, hava uppskattningsmännen ansett ytterligare skäl föreligga att icke biträda ansökningen i denna del. Efter erhållen del av detta uppskattningsmännens beslut, hemställde Thorsell vid förrättningen, huruvida det icke kunde medgivas honom att få köpa den del av ägofiguren nr 21, som å kartan utmärkts med III a och omfattar en areal av 1 hektar 87.5 ar. Uppskattningsmännen hava, för den händelse det skulle anses, att ett så pass stort skogbärande område borde tilldelas en bostadslägenhet, åsatt området saluvärde, därvid markens värde upptagits till 562 kronor 50 öre och skogens till 589 kronor 29 öre eller tillhoppa 1,151 kronor 79 öre.

Innehavaren av torpet Stora Horva K. J. Andersson samt Karl Oskar Karlsson från Nedsjönäs hava anhållit den förre att få inköpa nämnda torp och den senare att få köpa eller arrendera en byggnadsplan om ungefär 400 kvadratmeter å skogsmarken invid vägen vid Åbro. Dessa ansökningar hava avstyrkts av uppskattningsmännen, vilka till stöd härför anfört följande. Torpet Stora Horva kunde ej såsom dagsverkstorp undvaras, med mindre ytterligare ett stathus vid egendomen uppfördes, vilket uppskattningsmännen ansåge vara för kronan oekonomiskt. Dessutom ansåge jägmästaren torpet behövt såsom skogsarbetartorp, därest detsamma ej komme att bibehållas vid egendomen. Det område, Karlsson önskade bebygga, vore för ändamålet alldeles för litet, oländigt och beläget på det område Thorsell innehade och invid hans boningshus. Dessutom hade utrönts, att Karlsson icke ämnade åt sig uppföra ett boningshus, utan ett hus för uthyrning till kaffeservering, vilket förhållande styrktes av hans nekande att åtnöjas med annat område, emedan detta ej låge vid allmän väg och lika nära Hultsfreds exercisplats.

Några avsöndringar utöver de här ovan angivna hava uppskattningsmännen icke ansett sig kunna tillstyrka.

Kungl. Maj:ts befallningshavande har biträtt uppskattningsmännens förslag i fråga om försäljning av de med I, II, III, IV, V och VI utmärkta områdena. Beträffande det med III a betecknade området, som innehavaren av lägenheten III önskade förvärva, har Kungl. Maj:ts befallningshavande uttalat, att detsamma icke torde få anses erforderligt för ett ändamålsenligt begagnande av sistnämnda lägenhet. Enligt Kungl.

Maj:ts befallningshavandes uppfattning syntes således skäl ej föreligga för områdets försäljning till Thorsell och då området icke torde lämpa sig till egnahemslägenhet för mindre bemedlade eller obemedlade, har Kungl. Maj:ts befallningshavande för sin del hemställt, att ifrågavarande område måtte bibehållas till egendomen. I övrigt har Kungl. Maj:ts befallningshavande ej haft något att erinra i anledning av vad vid uppskattningsförrättningen förekommit.

Vidkommande förslaget om upplåtelser av lägenheter från hemmanet Kloster har domänstyrelsen förklarat sig instämma i Kungl. Maj:ts befallningshavandes yttrande i ärendet.

Efter det domänstyrelsen till Kungl. Maj:t avlåtits sin ovanberörda skrivelse den 23 april 1913, har, enligt vad styrelsen i skrivelse den 12 september samma år meddelat, domänintendenten i länet till styrelsen anmält, att åbyggnaderna å den av ovanbemälde Thorsell innehavda lägenheten numera blivit av Thorsell försålda till handlanden A. Andersson vid Hultsfreds slätt och att denne vore en förmögen man. I av nämnda styrelse infordrat yttrande med anledning av denna anmälan har domänintendenten anfört, att som punkten 7 i kungörelsen den 31 december 1909 ej vidrörde lägenhetsinnehavarens förmögenhetsvillkor och Andersson vore en aktningvärd man med gott anseende, han syntes domänintendenten vara så kvalificerad, att lägenheten i fråga borde hembjudas honom, men att, om denna uppfattning ej vore riktig, lägenheten ändock borde försäljas till åsatta värdet, enär lägenheter vore eftersökta på ifrågavarande trakt.

I ett med anledning härav av Kungl. Maj:ts befallningshavande infordrat yttrande från bemälde Andersson har denne förklarat sig villig inköpa ifrågavarande lägenhet för en köpesumma, motsvarande det lägenheten åsatta saluvärdet 800 kronor. Sedan vederbörande länsman därefter vitsordat, att Andersson befunde sig i goda ekonomiska omständigheter och vore fullt vederhäftig för nämnda belopp, har Kungl. Maj:ts befallningshavande hemställt, att då Andersson icke kunde anses vara obemedlad eller mindre bemedlad, lägenheten måtte till honom försäljas mot kontant likvid vid tillträdet.

Domänstyrelsen har i sin sist omförmälda skrivelse, med ändring av vad styrelsen i sin skrivelse den 23 april 1913 tillstyrkt i fråga om denna lägenhets försäljning, biträtt Kungl. Maj:ts befallningshavandes sistberörda hemställan.

På grund av vad i ärendet sålunda förekommit och under erinran, att enligt punkten 7 i kungörelsen den 17 oktober 1913 angående

grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar, beträffande lägenhet, som är bebyggd med enskild person tillhörande boningshus, icke för hembuds rätt numera erfordras, att personen i fråga är obemedlad eller mindre bemedlad, hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå Riksdagen medgiva,

att ovannämnda med I, II, III, IV, V och VI betecknade lägenheter må var för sig med ovan angivet område från egendomen upplåtas enligt kungörelsen den 17 oktober 1913 angående grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande av de i nådiga brevet till domänstyrelsen samma dag meddelade närmare bestämmelser i fråga om tillämpningen av berörda grunder.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga . . . till detta protokoll utvisar, skulle avlåtas till Riksdagen.

Ur protokollet:
Ernst Öberg.
